

Ecologische quickscan

Stuivezandseweg Klein Zundert

In het kader van de Omgevingswet

Colofon

In opdracht van	SoMa Vastgoed BV
Contactpersoon	Sander Marijnissen
Datum	1 mei 2024
Kenmerk	RA24035-01.1
Aantal pagina's	33
Status rapport	Definitief
Contactpersoon	Benjamin Backx
Telefoonnummer	06 1511 4537
E-mail	info@ecoassist.nl
Wijze van citeren	Backx, B.J.A., 2024. Ecologische quickscan Stuivezandseweg Klein Zundert. In het kader van de Omgevingswet. Rapport RA24035-01.1 Eco Assist, Helmond.

Eco Assist B.V.
Wildenborchlaan 62
5709 RR Helmond
06 15 114 537
info@ecoassist.nl
www.ecoassist.nl

Eco Assist is lid van het Netwerk Groene Bureaus:
*brancheorganisatie voor kwaliteitsverbetering en
belangenbehartiging*

Eco Assist B.V. is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Eco Assist; opdrachtgever vrijwaart Eco Assist voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© copyright Eco Assist B.V. / SoMa Vastgoed BV

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van SoMa Vastgoed BV. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaand schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Eco Assist, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

COLOFON	2
INHOUDSOPGAVE	3
SAMENVATTING	5
INLEIDING	6
1.1 AANLEIDING.....	6
1.2 DOEL	6
1. PLANGEBIED & INGREEP	7
2.1 LOCATIE.....	7
2.2 BESCHRIJVING.....	8
2.3 VOORGENOMEN INGREEP.....	8
2.4 PLANNING	10
2. WERKWIJZE.....	11
3. ONDERZOEKSRESULTATEN BESCHERMDE GEBIEDEN	12
3.1 NATURA 2000	12
3.2 NATUURNETWERK NEDERLAND (NNN)	13
3.3 BIJZONDERE LANDSCHAPPEN	14
3.4 BESCHERMING VAN HOUTOPSTANDEN	14
4. ONDERZOEKSRESULTATEN SOORTBESCHERMING	15
4.1 PLANTEN.....	15
4.2 VOGELS.....	15

4.3 ZOOGDIEREN	17
4.3.1 VLEERMUIZEN	17
4.3.2 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	19
4.4 REPTIELEN	21
4.5 AMFIBIEËN.....	21
4.6 VISSEN	22
4.7 VLINDERS EN LIBELLEN	22
4.8 OVERIGE ONGEWERVELDEN	22
5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	24
5.1 GEBIEDSBESCHERMING.....	24
5.1.1 NATURA 2000.....	24
5.1.2 NATUURNETWERK NEDERLAND (NNN)	24
5.1.3 BIJZONDERE LANDSCHAPPEN	24
5.1.4 BESCHERMING VAN HOUTOPSTANDEN	24
5.2 SOORTBESCHERMING	25
5.2.1 VOGELS.....	25
5.2.2 VLEERMUIZEN	25
5.2.3 OVERIGE SOORTEN	26
5.2.4 SPECIFIEKE ZORGPLICHT FLORA EN FAUNA	26
5.3 OVERZICHTSTABEL	27
6. BRONNEN	29
BIJLAGE 1: FOTO'S PLANGEBIED.....	30

Samenvatting

Op grond van de mogelijke effecten die op kunnen treden ten gevolge van de ingreep blijkt dat deze niet door de Omgevingswet wordt verhinderd. Wel dient voorafgaand aan de ingreep een nader onderzoek uitgevoerd te worden naar vleermuizen. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek kan het opstellen van een mitigatieplan en het aanvragen van een vergunning noodzakelijk zijn. Daarnaast dient tijdens het uitvoeren van de ingreep in alle gevallen rekening gehouden te worden met het broedseizoen en de zorgplicht uit de Omgevingswet. Dat kan bijvoorbeeld door voorafgaand aan de ingreep een ecologisch werkprotocol op te stellen waarin staat omschreven op welke wijze tijdens de ingreep zorgvuldig met (mogelijk) aanwezig soorten wordt omgegaan.

De ingreep heeft geen significant negatief effect op gebieden welke onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Voor Natura 2000-gebieden is de kans op negatieve effecten beperkt tot verrijkende effecten van stikstof. De kans dat dit leidt tot een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen wordt als laag ingeschat. Dit dient nader onderzocht te worden door middel van een AERIUS-berekening. Bij de ingreep worden geen bomen gekapt welke onderdeel uitmaken van een beschermde houtopstand onder de Omgevingswet.

Inleiding

1.1 Aanleiding

SoMa Vastgoed BV is voornemens nieuwbouw van woningen te verrichten op een aantal percelen ten oosten van Klein Zundert. Om de bestemming van het plangebied te kunnen wijzigen zal een ruimtelijke procedure doorlopen moeten worden onder de Omgevingswet. Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om, voordat de bestemmingsplanwijziging plaats kan vinden en de ingreep uitgevoerd mag worden, onderzoek te doen naar de effecten van de ingreep op beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland (NNN) en bijzondere landschappen) en flora en fauna welke beschermd zijn onder de Omgevingswet.

Deze rapportage geeft de resultaten van de uitgevoerde ecologische potentie-inschatting weer, een zogenaamde quickscan. Hierbij wordt aangegeven welke beschermde planten en dieren mogelijk voorkomen in het plangebied en wat de te verwachten effecten van de ingreep hierop zijn. Daarnaast is een eerste inschatting uitgevoerd van het effect van de ingreep op beschermde gebieden.

1.2 Doel

De quickscan beantwoordt de volgende vragen:

- Wat is de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000, NNN en bijzondere landschappen)?
- Heeft de ingreep mogelijk een negatief effect op beschermde gebieden (Natura 2000, NNN en bijzondere landschappen)?
- Komen er (mogelijk) beschermde planten en dieren voor binnen het plangebied of de invloedsfeer van de ingreep?
- Heeft de ingreep mogelijk nadelige gevolgen voor beschermde soorten en is daarbij sprake van schadelijke handelingen?
- Heeft de ingreep effect op onder de Omgevingswet beschermde houtopstanden?
- Is voor de voorgenomen ingreep een omgevingsvergunning voor een flora- en faunactiviteit nodig?
- Welke vervolgstappen zijn noodzakelijk in het kader van de soortbescherming en gebiedsbescherming uit de Omgevingswet?

1. Plangebied & ingreep

2.1 Locatie

Het plangebied bestaat uit een aantal percelen gelegen aan de Stuivezandseweg en de directe omgeving daarvan ten oosten van Klein Zundert, gemeente Zundert (Noord-Brabant). De ligging van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1. In de drie gearceerde delen binnen het onderzoeksgebied vinden in zijn geheel geen wijzigingen plaats.

Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing daarvan in rood weergegeven. In de delen welke rood gearceerd zijn vinden geen ingrepen plaats. Bron ondergrond: PDOK, 2025.

2.2 Beschrijving

Het onderzoeksgebied bestaat vrijwel geheel uit percelen welke in agrarisch gebruik zijn. In bijlage 1 is een foto-impressie opgenomen van het plangebied. Binnen het onderzoeksgebied zijn de volgende landschapselementen en eigenschappen aanwezig welke van belang zijn voor de potentie die het gebied heeft voor beschermde soorten:

- Schuur opgetrokken uit muren van baksteen, vermoedelijk met luchtspouw, voorzien van een dak van metalen golfplaten (Stuivezandseweg 32).
- Schuur bekleed met gladde beplating en voorzien van golfplaten dak (Stuivezandseweg 38).
- Klein houten huisje met dak van golfplaten, in gebruik als pompruimte (zuidelijke hoek perceel Mosterdpad 40).
- Agrarische percelen, deels nog braakliggend na gebruik als maïsakker maar grotendeels ingezaaid met raaigras. Weinig soorten naast raaigras, maar met name aan de randen zijn enkele algemene kruiden van voedselrijke omstandigheden aanwezig met soorten als melkdistel, vogelmuur en gewone reigersbek.
- Percelen in gebruik als plantenkwekerij voor de sierteelt. Deels in de open lucht, maar ook voor een groot deel in kassen en plastic tunnels.
- Solitaire bomen bestaande uit een zomereik en twee sparren, zonder holtes of grote stukken losse bast.
- Tussen twee akkers (behorend tot de plantenkwekerij, grenzend aan het Mosterdpad) is een jonge houtsingel aanwezig van zwarte elzen.
- Laurierhaag.
- Bomenlaan van zomereiken aan de Stuivezandseweg direct grenzend aan het plangebied, deze bomen hebben geen holtes of grote stukken losse bast.
- Watergang ten oosten van het Mosterdpad waarin ondanks een zeer natte periode nauwelijks water staat. Deze valt naar verwachting vroeg in de zomer droog. In de sloot groeit speenkruid.

2.3 Voorgenomen ingreep

SoMa Vastgoed BV is voornemens nieuwbouw van woningen te verrichten op de percelen binnen het plangebied. Daartoe worden de percelen opnieuw verkaveld in kleinere percelen waarop woningen gebouwd gaan worden met bijbehorende tuinen, infrastructuur, openbaar groen en voorzieningen waaronder waterberging. De werkzaamheden die daartoe plaats moeten vinden bestaan voornamelijk uit:

- Verwijderen van de vegetatie, inclusief het kappen van de bomen.
- Sloop van de schuur aan de Stuivezandseweg 32.
- Verwijderen houten schuurtje en erfafscheidingen.
- Dempden dan wel verleggen van een watergang.
- Bouwrijp maken van de grond en aanleggen nutsvoorzieningen.
- Nieuwbouw.
- Aanleggen van infra, openbare verlichting en waterbergingen.
- Herinrichting van de resterende openbare ruimte.

Het plan omvat 166 woningen bestaande uit een scala aan woningtypologieën, zoals appartementen, rijwoningen, levensloopbestendige rijtjeswoningen, twee-onder-een-kapwoningen, levensloopbestendige twee-onder-een-kapwoningen en vrijstaande woningen. 35-35-30 is het uitgangspunt van de verdeling van sociaal-betalbare vrije sector. In het plan is ook ruimte opgenomen voor Groen en waterretentie. De uitgewerkte variant bevat groene ruimten gevuld met diverse inheemse plantensoorten. Deze gebieden zullen tevens dienen als natuurlijke waterretentiegebieden die bijdragen aan een meer duurzame en een klimaatadaptieve woonomgeving. Het voornemen is om natuurinclusief te bouwen en een Klimaatadaptieve woonwijk te ontwikkelen. Een schetsontwerp uit het stedenbouwkundig plan is opgenomen als figuur 2.

Figuur 2. Schets van de toekomstige inrichting van het plangebied.

De plannen bevinden zich nog in een vroege fase waarmee de verkaveling en exacte inrichting van het plangebied nog gewijzigd kan worden. Een nadere uitwerking van de ingreep is opgenomen in het stedenbouwkundig plan (Schoenmakers, 2024)

2.4 Planning

Het voornemen is om de ingreep zo spoedig mogelijk uit te voeren. De exacte planning van de werkzaamheden is nog niet bekend en hangt mede af van de snelheid waarmee de voorbereidingen zijn afgerond.

2. Werkwijze

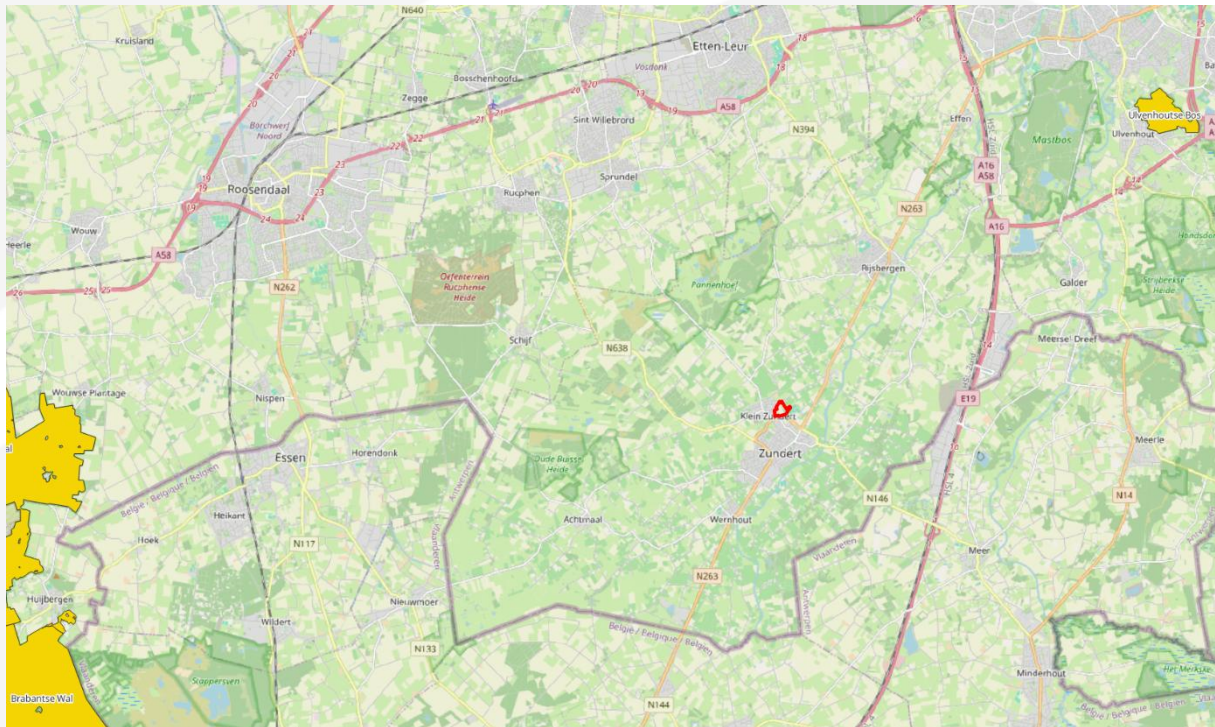
Om te komen tot een volledige potentie-inschatting zijn de volgende stappen doorlopen:

- Het onderzoeksgebied werd op 26 maart 2024 bezocht door ecooloog Benjamin Backx MSc. Daarbij is in het plangebied en de directe omgeving daarvan gezocht naar beschermde soorten en sporen die wijzen op hun aanwezigheid. Hierbij is tevens de potentie van het plangebied voor beschermde soorten bepaald, een zogenaamde habitat geschiktheidsbeoordeling. Tijdens het veldonderzoek is gebruik gemaakt van een verrekijker, zaklamp en fototoestel.
- De ligging van het plangebied ten opzichte van nabijgelegen delen van het Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000-gebieden werd bepaald.
- De natuurkaart van de provincie is geraadpleegd om vast te stellen of hier bijzondere landschappen op aangegeven staan waar rekening mee gehouden moet worden.
- Met behulp van verspreidingsatlassen, websites met verspreidingsdata en de Nationale Databank Flora- en Fauna (NDFF) werd bepaald of in het plangebied en de directe omgeving daarvan (500 m) recent beschermde soorten zijn waargenomen.
- Op basis van de resultaten van het bureau- en veldonderzoek werd op grond van een deskundigenoordeel bepaald of beschermde planten- en diersoorten in het plangebied voor kunnen komen.
- In overleg met de opdrachtgever is de ingreep bepaald welke in het plangebied plaats gaat vinden.
- Op basis van de beschreven ingreep en de resultaten van het bureau- en veldonderzoek werd:
 - Vastgesteld of negatieve effecten op het Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000-gebieden op voorhand uit te sluiten zijn of dat daarvoor nog een aanvullende onderzoeken noodzakelijk zijn;
 - Bepaald welke negatieve effecten te verwachten zijn op de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten;
 - Bepaald of er onder de Omgevingswet beschermde houtopstanden aanwezig zijn.

3. Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

3.1 Natura 2000

Het Natura 2000-gebied dat het dichtste bij het plangebied ligt is het 'Ulvenhoutse Bos'. Dit gebied ligt op een afstand van meer dan 12 km van het plangebied (zie figuur 3). Het gebied 'Brabantse Wal' ligt op een afstand van meer dan 18 km.

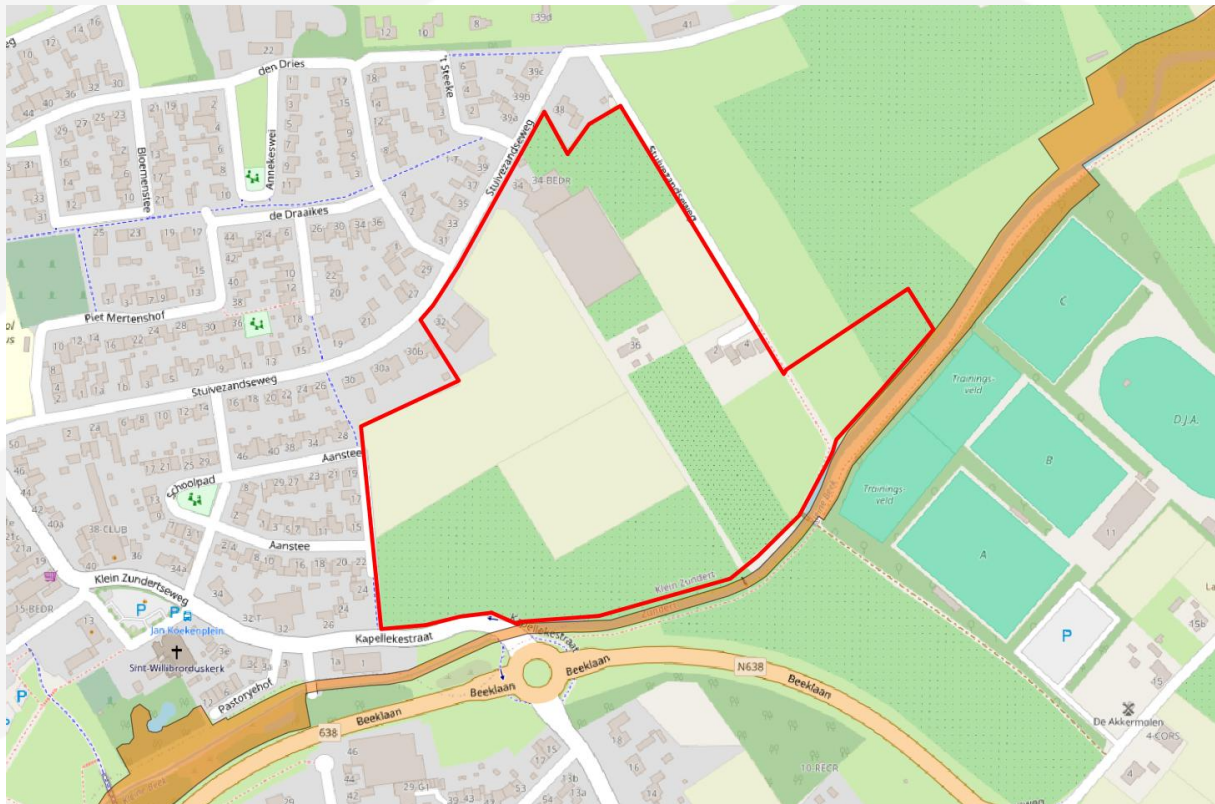
Figuur 3. Ligging van het plangebied in rood aangegeven. De begrenzing van de omliggende Natura 2000-gebieden is met geel weergegeven. Bron ondergrond: OpenStreetMap contributors, 2024.

Effectbeoordeling Natura 2000

Door de afstand tussen het plangebied en deze beschermde natuurgebieden zijn negatieve effecten door geluidsverstoring, visuele verstoring of verdroging als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden op Natura 2000-gebieden uitgesloten. Tijdens de ingreep kan stikstof worden uitgestoten. Daarnaast komt er door de voorgenomen ingreep extra bouwvolume bij en kunnen de woningen tot extra verkeersbewegingen leiden. Dat kan leiden tot een toename in stikstofuitstoot tijdens de gebruiksfase. Gezien de afstand tot omliggende Natura 2000-gebieden en de aard van de ingreep wordt het risico op negatieve effecten van stikstofuitstoot en -depositie op daarvoor gevoelige habitattypen en de leefgebieden van soorten met instandhoudingsdoelstellingen als laag geschat. Om hier rechtszekerheid over te krijgen dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden.

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied is gelegen in Provincie Noord-Brabant. Het gedeelte van het Natuurnetwerk Nederland dat gelegen is binnen deze provincie wordt aangeduid als het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Het plangebied ligt geheel buiten het NNB. Wel grenst het plangebied aan de zuidzijde direct aan een watergang welke samen met haar oevers onderdeel uitmaakt van het NNB. De ligging van het plangebied ten opzichte van het NNB is weergegeven in figuur 4.

Figuur 4. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. De begrenzing van het NNB is oranje weergegeven. Bron ondergrond: OpenStreetMap contributors, 2024.

Effectbeoordeling NNN (NNB)

De ingreep vindt niet plaats binnen het NNB. Daarmee treedt er ook geen ruimtebeslag op. In Noord-Brabant dient echter ook getoetst te worden of er sprake kan zijn van externe werking op het NNB ten gevolge van een ingreep. Zoals te zien in figuur 2 is het voornemen een brede groene zone aan te leggen daar waar het plangebied grenst aan het NNB. Het is daarmee ook niet te verwachten dat de voorgenomen ingreep leidt tot effecten die uitstralen op het NNB. Voorwaarde die hieraan verbonden dient te worden is dat er geen verlichting toegepast mag worden in het plangebied welke uitstraalt op het NNB. Als aan deze randvoorwaarde wordt voldaan is de aantasting van wezenlijke waarden of kenmerken van het NNB is daarmee op voorhand uitgesloten. Hierdoor is een vergunning of nadere toetsing aan de provinciale regels met betrekking tot het NNB niet noodzakelijk.

Wanneer er bij het aan te leggen voetpad of op andere plaatsen verlichting wordt toegepast welke mogelijk wel uit kan stralen op het NNB dan kan dit leiden tot externe werking op het aangrenzende NNB. Verlichting maakt het NNB namelijk minder geschikt voor nachttactieve dieren, en kan daarnaast leiden tot verstoring van dag actieve soorten waardoor de kwaliteit van het leefgebied afneemt. In dat geval dient een nadere toetsing plaats te vinden aan de spelregels NNB middels een zogenaamde Nee-tenzij-toets. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek en de mogelijkheden effecten te voorkomen kan het aanvragen van een vergunning

3.3 Bijzondere landschappen

Op de natuurkaart van de provincie zijn geen gebieden aangewezen als bijzondere landschappen. Daarmee worden hierop ook geen negatieve effecten verwacht.

3.4 Bescherming van houtopstanden

Bij de ingreep worden geen bomen gekapt buiten de bebouwingscontour houtopstanden uit de Omgevingswet, welke onderdeel uitmaken van een houtopstand van tenminste 10 are of een rijbeplanting van minimaal 20 bomen. Hierdoor is het vanuit de Omgevingswet niet noodzakelijk voorafgaand aan de kap deze bomen hiervan melding van te doen bij de provincie (art 11.125 Bal) en is er geen sprake van de herplantplicht (art 11.129 Bal).

4. Onderzoeksresultaten soortbescherming

Uit de Nationale Databank Flora- en Fauna (NDFF) zijn uit het plangebied geen recente waarnemingen (2019 t/m 2024) bekend van beschermde soorten uit de Omgevingswet waarvoor geen algehele vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de directe omgeving van het plangebied (500 m) zijn waarnemingen bekend van buizerd, eekhoorn, gierzwaluw, huismus, torenvalk en teunisbloempijlstraat.

4.1 Planten

Uit het plangebied zelf en de directe omgeving daarvan zijn geen beschermde vaatplanten bekend (NDFF). Er zijn geen oude muren aanwezig waarop beschermde muurplanten kunnen groeien. Alle overige beschermde vaatplanten stellen zeer specifieke eisen aan hun standplaats. Deze zijn binnen het plangebied niet aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vaatplanten is binnen het plangebied dan ook redelijkerwijs uitgesloten.

Effectbeoordeling planten

Doordat de aanwezigheid van beschermde vaatplanten in het plangebied redelijkerwijs uitgesloten is leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een negatief effect of overtreding van de Omgevingswet.

4.2 Vogels

Binnen het plangebied en de verstoringszone van de werkzaamheden (75 m) zijn geen bomen met broedplekken voor roofvogels, uilen, roeken of andere soorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig. Geschikte broedplekken voor de grote gele kwikstaart, welke vaak onder bruggen, in nissen of tussen boomwortels op oevers broedt van stromende beken of kanalen, zijn niet aanwezig binnen het plangebied of binnen de verstoringszone van de werkzaamheden.

Voor buizerd en torenvalk welke bekend zijn uit de directe omgeving van het plangebied geldt dat het plangebied mogelijk bezocht wordt tijdens het foerageren. Doordat er geen nesten zijn aangetroffen in het plangebied of hier dicht nabij en het plangebied slechts een klein deel van het gehele agrarisch gebied beslaat is uitgesloten dat het plangebied zelf een essentieel foerageergebied vormt voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten.

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig met daken van dakpannen of andere ruimtes welke geschikt zijn als broedplaats voor broedvogels met jaarrond beschermde

nesten uit categorie 1 t/m 4, zoals huismus en gierzwaluw. Onder het dak van metalen golfplaten zijn alleen broedplaatsen aanwezig als er een dakbeschot aanwezig is, maar ook dan wordt het hier normaalgesproken te warm om te kunnen nestelen. De aanwezigheid van essentiële functies van het gebied voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uit categorie 1 t/m 4 zijn binnen het plangebied dan ook redelijkerwijs uitgesloten. Bij de woningen met pannendaken gelegen binnen het onderzoeksgebied maar buiten het plangebied is wel sprake van pannendaken. Hier kunnen wel nesten van huismussen en gierzwaluwen aanwezig zijn.

Naast jaarrond beschermde nesten uit categorie 1 t/m 4 hanteert provincie Noord-Brabant een lijst met vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten behorend tot categorie 5. Dat zijn broedvogels welke vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Van de vogels met jaarrond beschermde nesten categorie 5 kunnen worden verwacht: ekster, koolmees, pimpelmees en spreeuw. Van de ekster is ook een oud nest aangetroffen tijdens het veldbezoek.

Verder kunnen binnen het plangebied zangvogels aanwezig zijn die in tuinen en stedelijk gebied broeden zoals houtduif, merel, heggenmus en winterkoning.

Effectbeoordeling vogels

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten met vaste rust- en verblijfplaatsen uit categorie 1 t/m 4 is binnen het plangebied en de verstoringszone van de werkzaamheden op basis van het onderzoek redelijkerwijs uitgesloten. Bij de gebouwen met pannendaken die aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied maar niet gesloopt worden, worden niet verstoord door de toekomstige inrichting. De bijbehorende tuinen met voor huismussen voldoende groenblijvende struiken blijven behouden. Daarmee gaan er geen vaster rust- en verblijfplaatsen (nestplaatsen) of essentieel leefgebied verloren. De ingreep heeft dan ook geen effecten op het functioneel leefgebied van broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Voor te verwachten soorten uit categorie 5 zijn in de directe nabijheid van het plangebied voldoende alternatieve nestmogelijkheden aanwezig die niet verloren gaan ten gevolge van de voorgenomen ingreep. Bovendien komen er in de toekomstige situatie ook weer bomen terug waar eksters hun nest in kunnen bouwen. Hierdoor zijn geen negatieve effecten te verwachten op deze soorten.

Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen ertoe leiden dat algemene broedvogelsoorten hun nesten met eieren of jongen verlaten en brengen de

functionaliteit van deze nesten in gevaar. Dat leidt tot overtreding van de Omgevingswet. Het is niet mogelijk om voor ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing te verkrijgen voor het verstoren van broedgevallen van vogelsoorten welke van nature broeden in Europa en op natuurlijke wijze in Nederland gekomen zijn.

4.3 Zoogdieren

4.3.1 Vleermuizen

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen. Doordat het plangebied geen voor insecten bijzonder interessant gebied is en slechts een klein oppervlakte beslaat van een veel groter agrarisch gebied is het redelijkerwijs uitgesloten dat het plangebied een essentieel foerageergebied voor vleermuizen vormt.

Vleermuizen maken gebruik van doorlopende lijnvormige elementen zoals bomenlanen voor beschutting en geleiding op hun vaste vliegroutes. Binnen het plangebied zelf zijn deze doorlopende lijnvormige elementen niet aanwezig. Direct grenzend aan het plangebied staat een bomenlaan van zomereiken aan de Stuivezandseweg. Ook de watergang ten zuiden van het plangebied met een verdiepte ligging kan beschutting en geleiding bieden aan vleermuizen. Het is niet uitgesloten dat deze door vleermuizen gebruikt kunnen worden als vaste vliegroute.

De schuur aan de Stuivezandseweg 32 is potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Mogelijk vinden zij geschikte schuilplaatsen bij de dakranden. Daarnaast kunnen zij de spouwmuur gebruiken als deze aanwezig is. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen kan in deze schuur niet uitgesloten worden op basis van dit onderzoek. De schuur aan de Stuivezandseweg 38 heeft geen potentie voor vleermuizen, omdat er geen openingen zijn voor vleermuizen om naar binnen te kunnen vliegen. Daarnaast is de beplating te glad voor de dieren om op te kunnen landen en naar binnen te kunnen kruipen. Het houten schuurtje bij het Mosterdpad 40 heeft geen binnenruimtes of beschutte plekken achter houten betimmering waarin vleermuizen weg kunnen kruipen.

Als massawinterverblijf van gewone dwergvleermuizen is de schuur aan de Stuivezandseweg 32 niet geschikt. De warmtebuffercapaciteit is door de relatief geringe afmetingen en massa te klein voor deze functie. Bovendien bevinden deze verblijfplaatsen zich in de regel in hoogbouw of gebouwen met open ruimtes die diep het gebouw inlopen, die zijn hier niet aanwezig. Massawinterverblijfplaatsen zijn dan ook redelijkerwijs uitgesloten.

De te behouden woningen in het onderzoeksgebied kunnen deels wel geschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen gezien deze een luchtsponw hebben en deels ook pannendaken. Bij de ingreep blijven deze behouden, en ook de vrije aanvliegroute omdat de tuinen geen onderdeel uitmaken van het plangebied. Verlichting toepassen die de bestaande woningen aanlicht wordt niet uitgevoerd, gezien dit vanuit overlast van de huidige bewoners niet is toegestaan.

In het plangebied of de verstoringzone van de ingreep zijn geen bomen met holtes of losse stukken bast aanwezig waar vleermuizen in of achter kunnen kruipen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is binnen het plangebied en de verstoringzone van de ingreep redelijkerwijs uitgesloten, met uitzondering van de schuur aan de Stuivezandseweg 32.

Binnen het plangebied en de verstoringzone van de werkzaamheden kunnen de volgende soorten worden verwacht: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis.

Tabel 1: Potentieel in het plangebied aanwezige vleermuizen en functies.

	zomerverblijfplaats	kraamverblijfplaats	paarverblijfplaats	winterverblijfplaats	massawinterverblijfplaats	vliegroute	foerageergebied
gewone dwergvleermuis	X	X	X	X		X	X
ruige dwergvleermuis	X		X	X		X	X
rosse vleermuis						X	X
laatvlieger	X	X		X		X	X
gewone grootoorvleermuis						X	X

Effectbeoordeling vleermuizen

Uit de resultaten blijkt dat binnen het plangebied en de verstoringzone van de ingreep mogelijk vleermuizen voorkomen. De aanwezigheid van essentieel foerageergebied is redelijkerwijs uitgesloten. In de toekomstige situatie komen er meer bomen en groen terug.

Daarmee heeft de toekomstige inrichting ook weer mogelijkheden voor vleermuizen om hier te foerageren. De ingreep heeft dan ook geen significant negatieve effecten op deze gebiedsfuncties voor vleermuizen.

Het kan op basis van dit onderzoek niet uitgesloten dat de bomenlaan aan de Stuivezandseweg en de watergang ten zuiden van het plangebied door vleermuizen gebruikt wordt als vaste vliegroute. Deze blijven bij de ingreep behouden. Als zowel gedurende de aanlegfase als in de gebruiksfase verlichting van deze landschapselementen voorkomen wordt dan zijn negatieve effecten op mogelijk aanwezige vaste vliegroutes van vleermuizen op voorhand uitgesloten. Dit kan gebord worden door dit als randvoorwaarde op te nemen in het bestemmingsplan voor deze locaties. Als het meer of anders aanlichten van deze bomenlaan en de watergang ten opzichte van de huidige situatie niet geheel te voorkomen is dient voorafgaand aan de ingreep wel een nader onderzoek uitgevoerd te worden. In dat geval dient vastgesteld te worden of hier vaste vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn en door welke soorten deze gebruikt worden. Dit is in dat geval noodzakelijk om vast te kunnen stellen of de verlichting leidt tot overtreding van de Omgevingswet.

Bij de sloop van de schuur aan de Stuivezandseweg 32 gaan mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Daarmee is het noodzakelijk voorafgaand aan de ingreep een nader onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in deze schuur om overtreding van de Omgevingswet te voorkomen. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek kan het treffen van mitigerende maatregelen en het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit noodzakelijk zijn.

4.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde grondgebonden zoogdieren aangetroffen of sporen die wijzen op hun aanwezigheid.

Das

Binnen het plangebied zijn geen sporen van dassen waargenomen. Die zijn ook niet te verwachten in stedelijk gebied, een enkele uitzondering daargelaten. Daarnaast zijn ook geen dassen bekend uit de directe omgeving van het plangebied. Omdat sporen van dassen relatief makkelijk te vinden zijn en goed te herkennen zijn door een deskundige kan op basis van het onderzoek de aanwezigheid van essentieel leefgebied van dassen in het plangebied redelijkerwijs uitgesloten worden.

Steen- en boommarter

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig waarin vaste rust- en verblijfplaats voor marterachtigen aanwezig kunnen zijn. Bij het kleine houten schuurtje zijn geen sporen van marterachtigen aangetroffen. Ook zijn er geen bomen met grote holtes aanwezig welke kunnen dienen als verblijfplaats voor de steenmarter of boommarter. Er zijn geen sporen van deze marterachtigen aangetroffen gedurende het veldbezoek. Ook zijn geen waarnemingen van steen- of boommarter bekend uit de directe omgeving van het plangebied (NDFF). Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het foerageergebied van steenmarters en boommarters. Het plangebied beslaat echter slechts een klein deel van het geschikte foerageergebied in deze omgeving, en heeft geen voor deze soorten bijzondere interessante habitats. Daarmee is het uitgesloten is dat het plangebied een essentieel foerageergebied betreft. De aanwezigheid van beschermde functies van het gebied voor deze soorten is dan ook redelijkerwijs uitgesloten.

Kleine marterachtigen

De kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel zijn door de provincie Noord-Brabant niet vrijgesteld van de Omgevingswet. Uit de NDFF zijn geen waarnemingen van kleine marterachtigen bekend uit het plangebied of de directe omgeving daarvan. Doordat deze soorten lastig waar te nemen zijn kan de aanwezigheid van deze dieren niet uitgesloten worden op basis van het ontbreken van waarnemingen. Het plangebied heeft onvoldoende dekking doordat vegetatie nauwelijks aanwezig is dan wel te intensief beheerd (gemaaid) wordt. Het is niet uit te sluiten dat een bunzing sporadisch delen van het plangebied bezoekt vanuit een nabijgelegen leefgebied (met name de watergang ten zuiden van het plangebied). Maar de aanwezigheid van belangrijk foerageergebied is redelijkerwijs uitgesloten.

Eekhoorn

Uit de NDFF zijn recente waarnemingen van de eekhoorn bekend uit de omgeving van het plangebied. Uit het plangebied zelf zijn geen waarnemingen bekend. Tijdens het veldbezoek zijn geen eekhoorns, nesten van eekhoorns of andere sporen (zoals knaagsporen) van eekhoorns aangetroffen in het plangebied of de verstoringszone van de ingreep. Binnen het plangebied zelf zijn geen bomen met eekhoornnesten of daarvoor geschikte holtes aanwezig. Ook ontbreken grote bomen vrijwel geheel op drie solitaire bomen na. De aanwezigheid van verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van eekhoorns is binnen het plangebied dan ook uitgesloten.

Overige soorten

Het plangebied is ongeschikt voor verblijfplaatsen van overige niet vrijgestelde soorten grondgebonden zoogdieren. Het plangebied is wel marginaal geschikt voor verschillende

Nationaal beschermde soorten zoogdieren waarvoor in Noord-Brabant een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel en verschillende soorten (spits)muizen.

Effectbeoordeling grondgebonden zoogdieren

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat er geen beschermde gebiedsfuncties voor beschermde grondgebonden zoogdiersoorten te verwachten zijn waarvoor geen vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt. De ingreep leidt voor deze soorten dan ook niet tot een overtreding van de Omgevingswet.

4.4 Reptielen

Gedurende het veldbezoek zijn geen reptielen waargenomen binnen het plangebied. Deze zijn ook niet bekend uit het plangebied of de directe omgeving daarvan (NDFF). Het plangebied ligt ver buiten het bekende verspreidingsgebied van muurhagedis. Op grond van het ontbreken van voor overige reptielen geschikte habitat in het plangebied (zoals schrale vegetatie met voldoende rustige, zonnige plekken) kan de aanwezigheid daarvan eveneens uitgesloten worden.

Effectbeoordeling reptielen

Doordat de aanwezigheid van reptielen in het plangebied uitgesloten is leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een negatief effect of overtreding van de Omgevingswet.

4.5 Amfibieën

Uit de NDFF zijn uit het plangebied of de directe omgeving daarvan geen waarnemingen van strikt beschermde amfibieën bekend. Binnen het plangebied en de directe omgeving daarvan ligt geen water dat geschikt is voor strikt beschermde amfibieën. De sloot in het plangebied bevat nauwelijks water en valt naar verwachting in de lente of vroeg in de zomer geheel droog. De aanwezigheid van strikt beschermde amfibieën is dan ook redelijkerwijs uitgesloten in het plangebied.

De kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en meerkikker zijn door alle provincies voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van de Omgevingswet.

Effectbeoordeling amfibieën

Doordat de aanwezigheid van strikt beschermde amfibieën in het plangebied uitgesloten is leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een negatief effect of overtreding van de Omgevingswet.

4.6 Vissen

In Nederland zijn nog maar enkele zoetwatervissen beschermd. De meeste soorten zijn afhankelijk van grote rivieren of stenige en stromende beekjes welke niet aanwezig zijn in het plangebied. Daarnaast zijn in het plangebied geen ondiepe begroeide oevers aanwezig welke gebruikt zouden kunnen worden door beschermde soorten als de grote modderkruiper als leefgebied en paaiplaats. Uit de directe omgeving van het plangebied zijn uit de NDFF dan ook geen recente waarnemingen van grote modderkruipers bekend. De aanwezigheid van beschermde vissen is in het plangebied dan ook redelijkerwijs uitgesloten.

Effectbeoordeling vissen

Doordat de aanwezigheid van beschermde vissen in het plangebied redelijkerwijs is uitgesloten leiden de ingreep niet tot een negatief effect op beschermde vissen.

4.7 Vlinders en libellen

De teunisbloempijlstaart is bekend uit de directe omgeving van het plangebied (NDFF). De soort heeft zijn habitat in open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen waar de waardplanten wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart aanwezig zijn. Dit habitat is niet aanwezig binnen het plangebied, waarmee de aanwezigheid van functioneel leefgebied van de teunisbloempijlstaart binnen het plangebied redelijkerwijs uitgesloten is. In het plangebied komen geen voedselarme wateren of vegetaties met waardplanten voor die geschikt zijn als leefgebied voor beschermde libellen en dagvlinders. Van beschermde soorten die gebruik maken van algemenere plantensoorten, zijn naast de teunisbloempijlstaart geen recente waarnemingen bekend uit de ruimte omgeving van het plangebied. De aanwezigheid van beschermde vlinders kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

Effectbeoordeling vlinders en libellen

Doordat de aanwezigheid van functioneel leefgebied van beschermde vlinders en libellen in het plangebied uitgesloten is leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een negatief effect of overtreding van de Omgevingswet.

4.8 Overige ongewervelden

Uit het plangebied en de directe omgeving daarvan zijn geen overige beschermde ongewervelden bekend (NDFF). Op basis van de gebiedskenmerken en de ligging van het plangebied worden overige beschermde ongewervelden ook niet verwacht.

Effectbeoordeling overige ongewervelden

Doordat de aanwezigheid van overige beschermde ongewervelden in het plangebied redelijkerwijs uitgesloten is leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een negatief effect of overtreding van de Omgevingswet.

5. Conclusie en aanbevelingen

5.1 Gebiedsbescherming

5.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt ruim buiten de invloedssfeer van Natura 2000-gebieden voor alle mogelijk effecten met uitzondering van verrijkende effecten ten gevolge van stikstofdepositie. Gezien de afstand van het plangebied tot omliggende Natura 2000-gebieden en de aard van de ingreep worden kansen op negatieve effecten van stikstofuitstoot en depositie op daarvoor gevoelige habitattypen en de leefgebieden van soorten met instandhoudingsdoelstellingen als laag ingeschat. Om hier rechtszekerheid over te krijgen dient een stikstofberekening (AERIUS-berekening) uitgevoerd te worden.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De ingreep vindt niet plaats in het NNN (NNB). Daarnaast zijn negatieve effecten op wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB ten gevolge van externe werking uitgesloten als het aanlichten van het NNB in het zuiden geheel voorkomen wordt. Hierdoor is een vergunning of nadere toetsing in de vorm van een Nee-tenzij-toets niet noodzakelijk. Wanneer het niet mogelijk blijkt uitstraling van verlichting op het NNB geheel te voorkomen dan dient een nadere toetsing uitgevoerd te worden om vast te stellen of er significant negatieve effecten op kunnen treden op de wezenlijke waarden of kenmerken van het NNB. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek kan het aanvragen van een vergunning noodzakelijk zijn.

5.1.3 Bijzondere landschappen

Op de natuurkaart van de provincie is het plangebied niet aangemerkt als bijzonder landschap in de zin van de Omgevingswet.

5.1.4 Bescherming van houtopstanden

Bij de ingreep worden geen bomen gekapt buiten de bebouwingscontour houtopstanden welke onderdeel uitmaken van een houtopstand van tenminste 10 are of een rijbeplanting van minimaal 20 bomen. Hierdoor is de bescherming van houtopstanden zoals opgenomen in de Omgevingswet niet van toepassing.

5.2 Soortbescherming

5.2.1 Vogels

Binnen het plangebied en de directe omgeving (binnen de invloedssfeer werkzaamheden) zijn geen beschermde functies van broedvogels met jaarrond beschermde nesten uit Categorie 1 t/m 4 te verwachten. Daarmee zijn negatieve effecten op deze soorten ook uitgesloten. Voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uit Categorie 5 welke mogelijk binnen de verstoringszone broeden, zoals ekster, koolmees en pimpelmees, zijn voldoende alternatieve broedlocaties aanwezig in de directe omgeving van het plangebied.

Voor de andere mogelijk aanwezige soorten broedvogels geldt dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden. Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot het verlaten van nesten met eieren of jongen en brengen de functionaliteit van de nesten in gevaar en zijn een overtreding van de Omgevingswet, artikel 5.1 lid 2 en artikel 11.34 Bal. Voor het broedseizoen stelt de wet geen vaste begin- of einddatum. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van maart tot en met augustus.

Wanneer niet buiten het broedseizoen gewerkt kan worden, moet het plangebied voorafgaande aan de werkzaamheden door een deskundige op het gebied van beschermde soorten onderzocht worden op de aanwezigheid van broedgevallen. Ook is het in dat geval aan te raden het afval dat vrijkomt in het plangebied (ruim) voor het broedseizoen te verwijderen, om de kans op broedgevallen binnen het plangebied te beperken. Het is voor de voorgenomen ingreep niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor het verstoren van broedgevallen van vogelsoorten welke van nature broeden in Europa en op natuurlijke wijze in Nederland gekomen zijn.

5.2.2 Vleermuizen

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Op basis van de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied in de directe omgeving en de marginale geschiktheid van het plangebied zijn significant negatieve effecten op essentieel foerageergebied op voorhand uitgesloten.

De schuur aan de Stuivezandseweg 32 is potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Nader onderzoek is noodzakelijk om overtreding van de Omgevingswet te voorkomen. Buiten deze schuur is de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten binnen het plangebied en de verstoringszone van de ingreep.

Het kan op basis van dit onderzoek niet uitgesloten dat de bomenlaan van zomereiken aan de Stuivezandseweg en de watergang ten zuiden van het plangebied door vleermuizen gebruikt wordt als vaste vliegroute. Deze blijven bij de ingreep behouden. Als zowel gedurende de aanlegfase als in de gebruiksfase verlichting van deze landschapselementen voorkomen wordt, treden er geen significant negatieve effecten op deze mogelijke aanwezige vliegroutes op.

Als het voorkomen van het aanlichten van deze potentiële vliegroutes niet voorkomen kan worden kan dit leiden tot een overtreding van artikel 5.1 lid 2 en artikel 11.46 Bal Lid 1d van de Omgevingswet. In dat geval is het noodzakelijk om voorafgaand aan de ingreep een nader onderzoek naar vleermuizen uit te voeren.

Het verdient aanbeveling aanvullende vleermuisonderzoeken uit te voeren volgens het meest recente vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur. Bij gebruikmaking van het vleermuisprotocol wordt een eventuele ontheffingsaanvraag vrijwel zeker in behandeling genomen. Tevens geeft het vleermuisprotocol invulling aan de minimale onderzoeksinspanning voortkomend uit de Omgevingswet. Afhankelijk van de resultaten van het nader onderzoek naar vleermuizen kan het noodzakelijk zijn mitigerende maatregelen te treffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Daarnaast kan het noodzakelijk zijn een vergunning aan te vragen voor een 'Flora- en fauna-activiteit' onder de Omgevingswet.

5.2.3 Overige soorten

Overige beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn in het plangebied niet te verwachten. De ingrepen leiden dan ook niet tot overtreding van de Omgevingswet voor deze soorten.

5.2.4 Specifieke zorgplicht flora en fauna

In de Omgevingswet is een specifieke zorgplicht opgenomen. In het Bal is een specifieke zorgplicht opgenomen voor onder meer alle 'flora- en fauna-activiteiten' die vrijwel alle ruimtelijke activiteiten betreft (art. 11.27 Bal). Kern van de zorgplichtbepaling voor flora- en fauna-activiteiten is dat als er sprake is van nadelige gevolgen op in het wild voorkomende soorten, deze, indien redelijkerwijs kan worden gevegd, moeten worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt. Dit geldt voor alle in het wild voorkomende planten en dieren, ongeacht of ze ook daadwerkelijk als beschermd zijn aangewezen in de Omgevingswet.

De wijze waarop invulling gegeven moet worden aan de specifieke zorgplicht is op dit moment nog niet duidelijk. De wijze waarop deze is geformuleerd in de Omgevingswet laat veel ruimte voor verschil in interpretatie. De provincie Noord-Brabant heeft (nog) niet ingevuld hoe hiermee omgegaan dient te worden bij ruimtelijke ontwikkelingen zoals de voorgenomen ingreep.

Het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om af te wegen welke maatregelen hij in het kader van de specifieke zorgplicht neemt. Ondanks dat de provincie geen helder beleid heeft geformuleerd is de specifieke zorgplicht niet vrijblijvend. Deze is zelfs bestuurs- en strafrechtelijk handhaafbaar.

5.3 Overzichtstabel

De potentiële aanwezigheid van beschermde soorten binnen het plangebied is weergegeven in tabellen 2 en 3. Hierin is samengevat of de voorgenomen ingreep kan leiden tot negatieve effecten op deze soorten en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn, zoals nader onderzoek of een vergunning. Daarnaast is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Omgevingswet te voorkomen. Aanvullend is weergegeven of effecten op beschermde gebieden (NNN en N2000) en beschermde houtopstanden te verwachten zijn en welke consequenties dit heeft voor het project.

Tabel 2. Potenties plangebied voor beschermde soorten en mogelijk effecten van de ingreep hierop. Hierbij zijn ook de te nemen vervolgstappen opgenomen.

Soortgroep	Potentieel aanwezig	Mogelijk negatieve effecten	Nader onderzoek	Vergunnings-aanvraag	Nadere toelichting
Planten	nee	nee	nee	nee	
Broedvogels algemeen	ja	ja	nee	nee	Rekening houden met het broedseizoen
Broedvogels Jaarrond beschermd	nee	nee	nee	nee	
Vleermuizen	ja	mogelijk	ja	mogelijk	Nader onderzoek
Grondgebonden zoogdieren	nee	nee	nee	nee	
Reptielen	nee	nee	nee	nee	
Amfibieën	nee	nee	nee	nee	
Vissen	nee	nee	nee	nee	
Vlinders en libellen	nee	nee	nee	nee	
Overige ongewervelden	nee	nee	nee	nee	

Tabel 3. Mogelijke effecten van de ingreep op beschermde gebieden en houtopstanden. Hierbij zijn ook de te nemen vervolgstappen opgenomen.

Gebiedsbescherming	Aanwezig gebieden	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunnings-plicht	Nadere toelichting
Natura 2000-gebieden	> 12 km	mogelijk	ja	mogelijk	Aanvullend onderzoek stikstofdepositie (AERIUS-calculator)
Natuurnetwerk Nederland	> 0 m	mogelijk	mogelijk	mogelijk	Alleen mogelijk effecten in geval van lichtuitstraling
Beschermde houtopstanden	nee	nee	nee	nee	

6. Bronnen

- www.brabant.nl
- www.natura2000.nl
- www.ndff.nl
- www.netwerkgroenebureaus.nl

Bijlage 1: Foto's plangebied

